

Sygn. akt IX Pa 66/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział IX Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Iwona Nowak

Sędziowie: SSO Mariola Łącka /spr/

SSO Maria Konieczna

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2014r. w Rybniku

sprawy z powództwa **J. P.**

przeciwko (...) S.A Kopalni (...) w J.

o odszkodowanie

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu -Zdroju Wydziału IV Pracy

z dnia 8 maja 2014 r. sygn. akt IV P 12/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. 3 w ten sposób, iż zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 300,00 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów postępowania,**
- 2. oddala apelację w pozostałej części,**
- 3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 150,00 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

Sędzia: Przewodniczący: Sędzia:

SSO Maria Konieczna SSO Iwona Nowak SSO Mariola Łącka

Sygn. akt IX Pa 66/14

UZASADNIENIE

W pozwie przeciwko (...) S.A. w J. powód J. P. domagał się zapłaty odszkodowania w wysokości równowartości 85 akcji pozwanej, których nie otrzymał w związku z przebywaniem na rencie wypadkowej, co uniemożliwiło mu osiągnięcie staży pracy uprawniającego do pełnego pakietu akcji.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W piśmie tym zgłoszono zarzut przedawnienia roszczenia, następnie braku adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem w pracy i szkodą, następnie brak wykazania szkody. Wskazano także na zrzeczenie się roszczenia odszkodowawczego.

Wyrokiem z dnia 8.05.2014r. Sąd Rejonowy Sąd Pracy w J. w pkt.

1. zasądził od pozwanej na rzecz powoda J. P. kwotę 3.696,65 zł tytułem odszkodowania należnego w związku z otrzymaniem mniejszego pakietu akcji z ustawowymi odsetkami począwszy od 28.02.2014 roku;
2. dalej idące powództwo oddalił,
3. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 450,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. nakazał pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju kwoty 185,00 zł tytułem opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa od zapłaty której powód był ustawowo zwolniony.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Powód zatrudniony był jako ślusarz pod ziemią w pozwanej (...) S.A.- jej poprzedniku prawnym Kopalni (...) od dnia 15.04.1986 r. 14.05.2002 r. , a rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w trybie art. 53 kp po wyczerpaniu okresów zasiłkowych. W dniu 20.11.1999 r. uległ on wypadkowi w pracy, w wyniku którego został uznany za częściowo niezdolnego do pracy. Pobiera on z ZUS rentę wypadkową z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ponadto pozwana na mocy ugód pozasądowych wypłacała i wypłaca powodowi rentę wyrównawczą stanowiącą obecnie różnicę pomiędzy świadczeniami z ubezpieczenia społecznego a potencjalną emeryturą górniczą.

Powód złożył oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji pozwanej, Skarb Państwa dokonał zbycia pierwszych akcji w dniu 6 lipca 2011r. Na mocy uchwały nr 695/VII/11 Zarządu (...) S.A. z dnia 23.09.2011 r. w sprawie regulaminu podziału akcji serii „A” powód ze względu na swój rzeczywisty staż pracy nabył nieodpłatnie 297 akcji (...) S.A.

Gdyby nie wypadek przy pracy, to na dzień 6 lipca 2011 roku hipotetyczny staż pracy powoda z uwzględnieniem dniówek półtorakrotnych uprawniałby go do nieodpłatnego nabycia 382 akcji. Zgodnie z powołaną wyżej uchwałą Zarządu pozwanej faktyczny staż pracy powoda uprawniał go jedynie do 297 akcji. Sąd Rejonowy przyjął więc, że gdyby nie wypadek przy pracy powód otrzymał by 85 dodatkowych akcji.

Na dzień 24 kwietnia 2014 roku (chwila zamknięcia rozprawy) kurs jednej akcji J.S.W. wynosił 43,49 zł.

Pozwana przy zawieraniu ugód z powodem nie podnosiła, że przedmiotem ugody będą również roszczenia dotyczące otrzymania akcji bądź odszkodowanie z tym związane, ponadto przesyłając mu do podpisania ugodę z dnia 11 maja 2012 r. poinformowała go, że w przypadku braku podpisania ugody nastąpi wstrzymanie wypłaty renty wyrównawczej. W tym przypadku powód również w żaden sposób nie został poinformowany, że rzeczona ugoda może dotyczyć także innych kwestii niż bieżące wyrównanie utraconych w wyniku wypadku w pracy zarobków przy zastosowaniu hipotetycznego uzyskania wieku emerytalnego.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd I instancji uznał powództwo J. P. za częściowo zasadne.

Sąd Rejonowy przyjął, że nie ulega żadnej wątpliwości, że u powoda wystąpiła szkoda w postaci uszkodzenia ciała i, że zobowiązana do jej naprawienia na zasadzie art. 435 k.c. jest strona pozwana. W wyniku wypadku przy pracy zmieniła

się również i to na niekorzyść, sytuacja finansowa powoda, bo gdyby nie wypadek przy pracy, powód będąc w dalszym ciągu zatrudniony u pozwanej otrzymywałby wszystkie świadczenia należne pracownikom oraz nabywałby wszystkie akcje należne pracownikom. Niewątpliwie też doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. i powód miał prawo żądać odszkodowania z uwagi na otrzymanie mniejszego pakietu akcji pozwanej stosownie do art. 444 par. 2 kc. Sąd I instancji mając na względzie treść art. 316 § 1 kpc ustalił wartość akcji pozwanej na dzień zamknięcia rozprawy tj. na dzień 24.04.2014 roku (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2012 roku w sprawie sygn. II PK 118/10). W tej dacie wartość akcji pozwanej wynosiła 43,49 zł, a więc powodowi należna jest kwota 3.696,65 zł Sąd przyjął, iż powód do dnia debiutu giełdowego byłby zatrudniony przez pozwaną, gdyż w dniu tym wypłacana była mu nadal przez (...) SA renta wypadkowa, wyliczana na podstawie zarobków pracowników porównawczych.

Za chybiony Sąd Rejonowy uznał podniesiony na rozprawie w dniu 24.04.2014 zarzut pozwanej, iż powód przyczynił się od do zaistnienia wypadku w pracy, bo jest on sprekludowany, gdyż został zgłoszony po terminie, a ponadto w żadnej z ugód pozasądowych pozwana nie przypisywała powodowi jakiegokolwiek stopnia przyczynienia do powstania szkody.

Za bezzasadny Sąd I instancji przyjął także zarzut przedawnienia podniesiony przez stronę pozwaną. Skoro powodowi regularnie wypłacana jest renta wyrównawcza, to do roszczeń o zmianę wysokości tej renty opartych na przepisach art. 907 § 2 k.c., obowiązuje trzyletni termin przedawnienia z art. 118 k.c. (jako dotyczących świadczeń okresowych). Powód ma ustalone i to od wielu lat prawo do renty wyrównawczej i roszczenie o zmianę wysokości renty podlega trzyletniemu przedawnieniu. Termin przedawnienia w ocenie Sądu Okręgowego powinien być liczony od dnia przeobrażenia się ekspektatywy w realne prawo do nieodpłatnego nabycia akcji przez pracowników lub ich spadkobierców tj. od daty emisji akcji czyli od 6.07.2011r. Skoro powód złożył pozew w dniu 13.01.2014 roku (data prezentaty tut. Sądu – k. 2 akt), to do przedawnienia nie doszło.

Sąd Rejonowy przyjął, że wbrew twierdzeniom strony pozwanej nie nastąpiło zrzeczenie się roszczenia ze względu na zawartą pomiędzy stronami postępowania ugody pozasądową w 2012 r. Analiza bowiem w/w ugody pozwala jednoznacznie stwierdzić, że stronom chodziło wyłącznie o roszczenia z tytułu renty wyrównawczej i wysokości tej renty, i z tego, a nie innego, tytułu powód nie rości sobie dalszych praw. Kwestia akcji nie była poruszana w w/w ugodach, stąd trudno przyjąć dlaczego powód miałby się zrzec właśnie prawa do akcji lub wynikających z tego roszczeń odszkodowawczych.

Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej (...) S.A Kopalni(...) w J. na rzecz powoda kwotę 3.696,65 zł tytułem wypłacanego w ramach renty wyrównawczej odszkodowania z uwagi na otrzymanie mniejszego pakietu akcji. Ustalając wysokość odszkodowania Sąd uwzględnił aktualne notowanie giełdowe akcji z daty zamknięcia rozprawy gdyż ten wskaźnik uznać należało jako najbardziej miarodajny do restytucji stanu majątkowego powoda, który gdyby otrzymał pełny pakiet akcji pracowniczych to i tak nie mógłby ich jeszcze zbyć, a co za tym idzie – w realiach niniejszej sprawy brak było racjonalnych podstaw do ustalenia wartości odszkodowania jako kursu akcji z daty wniesienia pozwu.

W pkt 2 wyroku oddalił dalej idące powództwo w zakresie części roszczenia odsetkowego i należności głównej. Równowartość 85 akcji została zasądzona wraz z odsetkami od dnia 28.02.2014 r., a więc od upływu 14 dni od daty doręczenia pozwu, co wynikało z tego, iż powód wcześniej nie wzywał (...) SA do zapłaty odszkodowania, które co do zasady nie jest tzw. długiem terminowym. Ponadto za podstawę rozstrzygnięcia przyjęto kurs akcji z daty zamknięcia rozprawy a nie z chwili wniesienia pozwu.

Zaś w pkt. 3 wyroku orzekł o kosztach na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od pozwanej jako strony przegrywającej proces na rzecz powoda kwotę 450,00 zł tytułem wynagrodzenia jego pełnomocnika procesowego będącego adwokatem ustaloną na podstawie § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 poz.1348 z późn.z m.). Ostateczna wysokość odszkodowania

zależała bowiem od wartości akacji w momencie zamknięcia rozprawy ,a wielkości tej powód wygrywający sprawę co do zasady nie mógł przewidzieć w dacie jej rozpoczęcia.

Zaś w pkt. 4 wyroku w oparciu o treść art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 167, poz. 1398) Sąd nakazał stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju kwoty 185 zł tytułem opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa, od zapłaty której powód był zwolniony na mocy art. 96 ust. 1 pkt 4 wskazanej ustawy.

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana i skarżąc wyrok w punktach I, III i IV wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Skarżąca zarzuciła:

1.naruszenie przepisów postępowania, a to:

a) art.217 par. 2 w zw. z art.235 par.1 ustawy z dnia 17.11.1964r – kpc / t.j : Dz. U z 2014r.,poz.101, dalej : kpc) poprzez nieuwzględnienie zarzutu pozwanej o przyczynienie się powoda do powstałej szkody jako spóźnionego , gdyż niezłożonego w odpowiedzi na pozew, a w konsekwencji doprowadziło do zaniechania przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie ustalenia okoliczności wypadku i tym samym nierozpoznania (w tym zakresie) istoty sprawy, co miało istotny wpływ na wynik postępowania;

b) par.12 ust.1 pkt.5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (dalej rozporządzenie), poprzez przyznanie kosztów zastępstwa przyjmując przelicznik 75% a nie 50% jako prawidłowy w sprawach o odszkodowanie należne z tytułu wypadku przy pracy;

c) art.328 par.2 kpc poprzez niedostateczne wyjaśnienie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, przejawiające się tym, iż Sąd I instancji nie uzasadnił w należyty sposób, dlaczego przyjął, że gdyby nie wypadek przy pracy, któremu uległ powód w 1997 roku , to powód przepracowałby łącznie u pozwanej, do chwili debiutu pozwanej na Giełdzie Papierów Wartościowych, ponad 24 lata;

2. naruszenie prawa materialnego, a to:

a) art.907 par.2 w zw. z art.444 par.2 ustawy z dnia 23.04.1964r – kp (t.j: Dz. U z 2014r, poz.121, dalej : kc) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, w sytuacji, gdy roszczenie objęte powództwem nie powinno być rozpoznawane w reżimie prawnym dotyczącym renty wyrównawczej;

ewentualnie , z ostrożności procesowej – w razie uznania, iż roszczenie powoda objęte jest reżimem prawnym renty wyrównawczej – naruszenie art.907 par.2 w zw. z art.444 par.2 kc przez przyjęcie, że wystąpiła zmiana stosunków uzasadniająca przyznanie powodowi jednorazowego odszkodowania w ramach renty wyrównawczej, tj. że po stronie powoda powstała szkoda w postaci utraconych korzyści- prawa do nieodpłatnego nabycia dalszych akcji pracowniczych pozwanej;

b) art.361 par.1 i 2 kc poprzez przyjęcie, że normalnym następstwem wypadku przy pracy oraz częściowej utraty przez niego zdolności do pracy, była „utrata” przez niego prawa do nieodpłatnego nabycia dalszych akcji pozwanej;

c) art.442(1) par.3 kc w zw. z art.117 par. 2 kc poprzez przyjęcie, że pozwana nie może uchylić się od zaspokojenia roszczenia powoda pomimo tego, że uległo ono przedawnieniu, a pozwana podniosła zarzut przedawnienia;

d) art.508 kc poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji, gdy strony zawarły w dniu 11.05.2012r. ugodę, na mocy której powód, w niecały rok po rozpoczęciu procesu nieodpłatnego wydawania akcji pozwanej, oświadczył, że renta

wyrównawcza określona co do wysokości w ugodzie stanowi całkowite zaspokojenie jego roszczeń dotyczących renty wyrównawczej z tytułu wypadku przy pracy;

3) błędy i braki w ustaleniach faktycznych , a to:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu, że gdyby nie wypadek przy pracy to powód pracowałby nadal u pozwanej i uzyskałby łączny okres zatrudnienia u pozwanej (względnie w jej poprzednikach prawnych) wynoszący ponad 24 lata;

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, iż Sąd Rejonowy nie zauważył, że przepisy pozwalają pominąć sądowi tylko spóźnione dowody i twierdzenia. Natomiast regulacja ta nie dotyczy zarzutów, jako nie wymienionych w art.217 par.2 kpc. Zatem strona uprawniona jest do zgłaszania wszelkich zarzutów w toku całego postępowania a nie tylko w czasie wyznaczonym przez sąd.

Ponadto zgłoszenie w toku rozprawy kwestii ewentualnego przyczynienia się powoda do powstałej szkody jest nie tylko stricte zarzutem procesowym, ale przede wszystkim stanowi sygnalizację potrzeby ustalenia przez Sąd I instancji stanu faktycznego sprawy, który umożliwił by zastosowanie odpowiedniego przepisu prawa materialnego, w tym wypadku art.362 kc Sąd Rejonowy ,który zdecydował się na pominięcie postępowania w zakresie ustalenia, czy powód przyczynił się do powstania szkody nie rozpoznał tym samym istoty sprawy. Przedwczesne tym samym było stosowanie przez Sąd Rejonowy prawa materialnego, gdyż nie został ustalony (w całości) stan faktyczny sprawy a to okoliczności wypadku przy pracy jakiemu uległ powód.

Błędnie również zakwalifikowano roszczenie objęte powództwem jako roszczenie z renty wyrównawczej.

W ocenie pozwanej za podstawę roszczenia w niniejszej sprawie nie mogą być jednak uznane przepisy o rencie wyrównawczej. Objęte powództwem roszczenie jest typowym roszczeniem deliktowym wywodzonym z art.415 kc (ewentualnie z art.435 kc).

Uprawnienia dotyczące możliwości nieodpłatnego nabycia akcji komercjalizowanego , a następnie prywatyzowanego przedsiębiorstwa państwowego nie są elementem „ wynagrodzenia” za pracę , czy – szerzej – ekwiwalentu za świadczoną pracę a roszczenie dochodzone w niniejsze sprawie nie jest roszczeniem wynikającym z treści stosunku pracy, lecz ma charakter roszczenia cywilnoprawnego i nie powinno być zatem utożsamiane z roszczeniem o rentę wyrównawczą, która z istoty swej ma rekompensować pracownikowi utracone wynagrodzenie, otrzymywane regularnie, i którego podstawową funkcją jest utrzymanie pracownika i jego rodziny.

Niniejsza sprawa jest zatem w ocenie pozwanej zwykłą sprawą o odszkodowanie- ze wszystkimi tego konsekwencjami a więc Sąd I instancji dopuścił się naruszenia art.907 par.2 w zw. z art.444 par.2 kc poprzez ich niewłaściwe zastosowanie.

Brak jest także adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem przy pracy , jakiemu uległ powód a nieuzyskaniem prawa do nieodpłatnego nabycia 286 dalszych akcji pozwanej.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji nie odniósł się wystarczająco do kwestii zaistnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem przy pracy a nieuzyskaniem przez powoda prawa do nieodpłatnego nabycia dalszych 286 akcji pozwanej.

W realiach stanu faktycznego zaistniałego w niniejszej sprawie nie da się przyjąć, że gdyby nie wypadek przy pracy , któremu uległ powód to uzyskałby on u pozwanej i w przedsiębiorstwach państwowych , w wyniku komercjalizacji których powstała pozwana okres zatrudnienia wynoszący łącznie ponad 24 lata, dzięki czemu uzyskałaby prawo do nieodpłatnego nabycia 382 a nie 96 akcji pozwanej.

Powód uległ wypadkowi przy pracy w 1999r. i mógł z rozmaitych względów zdecydować się na zmianę pracodawcy, czy też zmianę miejsca zamieszkania i wiążącą się z tym zmianę zakładu pracy. Powód mógł także wyjechać za granicę w poszukiwaniu lepszych perspektyw życiowych, jak uczyniło to wielu górników.

Uzasadnienie wyroku Sądu I instancji w ocenie skarżącej w tym zakresie niewątpliwie nie spełnia równocześnie wymogów z art.328 par.2 kpc utrudniając lub wręcz uniemożliwiając kontrolę instancyjną zaskarżonego wyroku w powyższym zakresie.

Pozwana podniosła, że w razie przyjęcia, że roszczenie powoda jest objęte reżimem prawnym renty wyrównawczej, dla niniejszej sprawy szczególnie istotna jest ugoda pozasądowa zawarta w dniu 11.05.12r, czyli znacznie po rozpoczęciu procesu zbywania akcji pracowniczych.

W treści par.3 ust.2 tejże ugody powód oświadczył, że kwota ustalona zgodnie z par.2, par.7 i 8 ugody stanowi całkowite zaspokojenie jego roszczeń z tytułu renty wyrównawczej. W ten sposób powód zrzekł się wszelkich pozostałych roszczeń z tytułu wypadku przy pracy, a istniejących na dzień zawarcia ugody.

Jako, że prawo do nieodpłatnego nabycia przez powoda akcji pozwanej powstało już w 2011 roku tj. po upływie 3 miesięcy od dnia debiutu giełdowego pozwanej, który miał miejsce w dniu 6 lipca 2011r, a sam powód nabył jeszcze przed zawarciem przedmiotowej ugody 297 akcji pozwanej, wszelkie roszczenia w tym zakresie były objęte przedmiotową ugodą.

Zawierając ugodę powód musiał mieć świadomość tego, że jego oświadczeniem o zrzeczeniu się zawartym w par.3 ust.2 ugody objęte będzie również roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia strona skarżąca podniosła, że zgodnie z art.38 ust.2 ustawy prawo do nieodpłatnego nabycia akcji powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia zbycia przez Skarb Państwa pierwszych akcji na zasadach ogólnych. W przypadku pozwanej prawo to powstało po stronie uprawnionych pracowników dopiero w październiku 2011 roku. Zanim jednak powstało to prawo, istniała po stronie uprawnionych pracowników długotrwała ekspektatywa prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Na gruncie ustawy przyjąć trzeba, iż ekspektatywa ta powstała u uprawnionych pracowników z dniem złożenia przez nich w 1997r oświadczenia o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji, o którym mowa w art.38 ust.1 ustawy, albowiem brak złożenia takiego oświadczenia w terminie powoduje nieodwracalną utratę możliwości nabycia akcji w przyszłości.

Zatem ewentualne roszczenie odszkodowawcze powoda uległo przedawnieniu w 2000r., po upływie lat trzech od dnia, kiedy powód dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Nawet jednak przyjmując, jak uczynił to Sąd I instancji, że roszczenie powoda opiera się o art.907 par.2 kc a ocena biegu terminu przedawnienia tego rodzaju roszczenia powinna być odnoszona do momentu, kiedy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu tego przepisu, to nie sposób uznać, że w przypadku powoda do zmiany stosunków doszło dopiero w 2011r, że wówczas wystąpiła po jego stronie szkoda, czyli wówczas, gdy rozpoczął się proces prywatyzacji pozwanej przez ofertą publiczną. Sąd dokonał niewystarczającej, zbyt powierzchownej analizy tego zagadnienia. Do zmiany stosunków doszło bowiem w istocie już w 1997r. Wtedy to powód dowiedział się o ewentualnym zmniejszeniu się szans jego powodzenia na przyszłość.

W świetle powyższego Sąd I instancji dopuścił się naruszenia art.442 par.1 kc w zw. z art. 2 ustawy z dnia 16.02.2007r o zmianie ustawy – kc/ Dz. U nr.80 ,poz.438/ w zw. z art.117 par.2 kc.

Pozwana podnosiła także, że domaganie się ekwiwalentu za dodatkowe, nieotrzymane przez niego akcje pracownicze, jest sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa w rozumieniu art.5 kc. Należy podkreślić, że powód otrzymał 297 akcji pozwanej, zatem uczestniczył w procesie prywatyzacji stosownie do przepracowanego u pozwanej stażu pracy. Przyznanie dalszych akcji pozwanej powoduje nieuzasadnione uprzywilejowanie powoda w stosunku do innych pracowników, którzy np. zakończyli zatrudnienie u pozwanej z innych przyczyn niż wypadek przy pracy.

Skarżąca wskazała, że powód zatrudniając się w górnictwie zdawał sobie sprawę z ryzyka związanego z pracą pod ziemią, w tym możliwości przebywania w warunkach wpływających na stan zdrowia i tym samym pozwany liczyć się musiał nie tylko z możliwością stałej pracy czy wysokich uposażeń ale również z możliwością poniesienia uszczerbku na zdrowiu (co zawsze wpływa na możliwości zarobkowe i materialne poszkodowanego) jak i przede wszystkim tym, że możliwość otrzymania świadczeń wyrównujących szkodę nie jest nieograniczona i związana być musi z rzeczywistym uszczerbkiem powoda.

W apelacji powołano się również na błędne rozstrzygnięcie o kosztach procesu oraz opłacie sądowej.

Podkreślili, że doszło również do naruszenia par.12 ust.1 pkt.5 rozporządzenia poprzez jego niezastosowanie w miejsce błędnie zastosowanego ust.1 pkt.2 tegoż przepisu , gdyż sąd mając na względzie w.p.s (do 5.000 zł) powinien był dokonać obliczenia wynagrodzenia pełnomocnika stosując określony w ust.1 pkt.5 przelicznik 50% a nie 75% co wynika z konsekwencji zakwalifikowania przez Sąd Rejonowy roszczenia jako odszkodowanie za skutki wypadku przy pracy.

Jednocześnie skarżąca zauważyła, że nie zachodzą w nin. sprawie żadne okoliczności uzasadniające przyznanie kosztów w kwocie wyższej niż stawki minimalne, tym bardziej, że Sąd Rejonowy na takie okoliczności nie powoływał się w przedmiocie rozstrzygnięcia o kosztach.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania , w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym. Podniósł, że apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie albowiem podniesione w niej zarzuty są bezzasadne. Orzeczenie wydane przez Sąd jest bowiem słuszne a poczynione ustalenia prawidłowe.

Podkreślił nadto, iż w identycznej sprawie jak ta wypowiadał się Sąd Najwyższy i wydał rozstrzygnięcie odnosząc się do wszystkich zarzutów apelacyjnych jakie podniosła strona skarżąca w niniejszej apelacji i jednoznacznie orzekł iż, nie znajdują one uzasadnienia. Wyrok ten został wydany w sprawie o sygnaturze I PK 293/13 z dnia 19.02.2014r.

W oparciu o powyższe Sąd zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej zasługuje tylko na uwzględnienie w niewielkim zakresie. Niezasadne są zarzuty strony skarżącej co do naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisów prawa materialnego.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy oraz argumentację prawną zawartą w uzasadnieniu wyroku dotyczącego podstaw materialno-prawnych roszczenia.

Zgodzić się należy z Sądem I instancji, że z przeważającym prawdopodobieństwem należało przyjąć, że gdyby nie wypadek przy pracy powód kontynuował by zatrudnienie u pozwanej jako górnik do czasu nabycia uprawnień emerytalnych. Do czasu wypadku pracę tę wykonywał przez kilkanaście lat i brak jest przekonujących dowodów, że z pracy tej by zrezygnował gdyby nie uległ wypadkowi przy pracy, skoro praca górnicza uprawniała do wcześniejszego przejścia na emeryturę i wiązała się z uzyskaniem stosunkowo wysokiego wynagrodzenia.

Zresztą zauważyć należy, że pozwana dotychczas wypłaca powodowi rentę uzupełniającą nie powołując się na brak związku przyczynowego wypadku powoda za który ponosi odpowiedzialność a szkodą powstałą w wyniku utraty przez niego zatrudnienia u pozwanej.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art.907 par.2 w zw. z art.444 par.2 kc należy zwrócić uwagę, że na jego niezasadność wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19.02.2014r . w sprawie I PK 293/13 stwierdzając, że jeżeli w następstwie wypadku przy pracy w spółce doszło do rozwiązania stosunku pracy to różnica między pakietem akcji przysługujących z tytułu faktycznego okresu zatrudnienia u tego pracodawcy a ilości akcji jaka by przysługiwała, gdy zatrudnienie w spółce było kontynuowane stanowi utraconą korzyść podlegającą naprawieniu w ramach pobieranej renty wyrównawczej poprzez jego jednorazowe podwyższenie wskutek zmiany stosunków.

Tutejszy Sąd podziela całkowicie też pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w powoływanym wyżej wyroku, że nie doszło do przedawnienia roszczenia powoda.

Podstawę zasądzonego roszczenia stanowił art.907 par. 2 kc i w takim wypadku należy stosować termin przedawnienia przewidziany dla świadczeń okresowych a początek biegu tego trzyletniego terminu jest data, w której powód uzyskał prawo do nieodpłatnego nabycia akcji bo dopiero wówczas przysługujące mu roszczenie o zapłatę zwiększonej raty renty stało się wymagalne.

Tak jak stwierdził Sąd Najwyższy w cytowanym wyżej orzeczeniu chybiony jest również zarzut naruszenia art.508 w związku z art.65 par.2 kc.

Zauważyć należy , że w niniejszej sprawie strony zawarły ugodę 14.11.2012r. a więc już po rozpoczęciu procesu nieodpłatnego wydawania akcji a więc nie było przeszkód, jeżeli był taki zamiar stron by wyraźnie w niej zaznaczyć, że powód zrzeka się prawa do nabycia ewentualnych dalszych akcji.

Zdaniem Sądu Okręgowego na uwzględnienie nie zasługuje zarzut naruszenia art.328 par. 2 kpc . Sąd Rejonowy w sposób należyty i dostateczny uzasadnił podstawę faktyczną i prawną zaskarżonego wyroku i rozpoznał istotę sporu.

Zasadny jest natomiast zarzut wadliwości rozstrzygnięcia zawartego w pkt. 3 wyroku dotyczącego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Ma rację skarżący, że Sąd I instancji błędnie obliczył koszty zastępstwa adwokackiego bowiem uszło jego uwadze, że dochodzone przez powoda roszczenie ma charakter świadczenia odszkodowawczego należnego z tytułu wypadku przy pracy i należało te koszty zasądzić na podstawie przepisu par.12 ust.1 pkt.5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Dlatego też Sąd na mocy art.386 par.1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w zakresie kosztów zastępstwa procesowego orzekając jak w pkt.1 wyroku.

Dalej idącą apelację jako bezzasadną na podstawie art.385 kpc oddalono.

Na mocy art.98 kpc w zw. z przepisem par.12 ust.1 pkt.5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. j. t z 2013r., poz.461) orzekł o kosztach postępowania za II instancję.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Maria Konieczna SSO Iwona Nowak SSO Mariola Łącka